

รายงาน
 ● เสกสรร ลิขิตาคม/เรียบเรียง
 seksan2493@yahoo.com

ในโอกาสอันเป็นมหามงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2557 ที่ผ่านมา นอกจากกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติอันน่าสนใจมากมายแล้วอีกสิ่งหนึ่งที่คนไทยได้ชมต่างชื่นชมก็คือ ภาพยนตร์สารคดีเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทั้ง 4 เรื่อง ที่ได้จัดฉาย ณ ลานพระราชวังดุสิต สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย และสถานีโทรทัศน์ทุกแห่งทั่วประเทศ ที่จัดสร้างโดย สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ดร.พจน์ ใจชาญสุขกิจ ประธานคณะกรรมการกำกับติดตามการจัดสร้างภาพยนตร์สารคดีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้พูดถึงความเป็นมาของภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ และเบื้องหลังการถ่ายทำ ความประทับใจต่างๆ ของการจัดสร้างภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ ทั้ง 4 เรื่อง หลังจากได้ร่วมเป็นคณะกรรมการและอยู่เบื้องหลังของการผลิตภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติที่ผ่านสายตาชาวไทยมานับร้อยเรื่อง ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีว่าด้วยเพราะสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้ทรงใส่พระราชหฤทัยในความทุกข์ร้อนของราษฎรอย่างใกล้ชิด และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการ หน่วยงานต่างๆ ที่ตามเสด็จฯ มารับแนวพระราชดำริ และทรงปรึกษาหารือเพื่อหาทางแก้ไขและช่วยเหลือราษฎรตลอดเวลา

“พระราชจริยวัตรเหล่านี้เอง ทำให้เกิดเป็นโครงการพัฒนาต่างๆ ขึ้นมากมายพระราชกรณียกิจ และโครงการพัฒนาทั้งหลาย จึงเปรียบเหมือนรากแก้วของต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแรง ได้ถูกรดน้ำบำรุงดิน ด้วย “ความรัก” มหาหลายสิบปี ไม่น่าแปลกใจเลยที่ถึงเวลานี้ นับร้อยโครงการตามพระราชดำริได้ออกดอกผลให้ “ประชาชนของพระองค์” ได้เก็บเกี่ยวประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเข้มแข็ง ภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ถ่ายทอดเรื่องราว ความรัก ความผูกพันของพระราชินีที่ทรงมีต่อประชาชน เรียงร้อยเป็นผลงานภาพยนตร์ 4 เรื่อง เพื่อเชื่อมผ่านความรู้สึกคนไทยทั่วทั้งผืนแผ่นดิน ได้ประจักษ์ถึงหัวใจแห่งผู้ที่บริสุทธิ์และยิ่งใหญ่ได้แก่ **ศทวรรษแรกของการทรงงาน/ชัยชนะบนแผ่นดินอีสาน/ด้วยรักและเสียงจากแดนใต้** ซึ่งเนื้อหาได้ถ่ายทอดพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรในภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ”

ดร.พจน์กล่าวว่า ในส่วนของการดำเนินงานนั้น สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดตั้ง คณะทำงานกำกับติดตามการจัดสร้างภาพยนตร์สารคดีเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักราชเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนโดยมี ดร.พจน์ ใจชาญสุขกิจ เป็นประธาน คณะทำงานประกอบด้วย นางอัจฉริมา จันทร์สุวานิชย์/ดร.ฉวีวรรณ จันทร์ตรี/นางศศิพร ปาณิกบุตร/นายมารุตสาโรภาพ/นายเมธี เผื่อนทอง/นายอนุพร บุญแก้ว/นางฐิติรัตน์ ประกาศสุภาพ/นายอนพัทธ์ สุขเสียงศรี และนางสายใจ แจ่มจิราวรรณ โดยมี นายปริษา สงกิตติสุนทรผู้ช่วยราชเลขาธิการเป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน

แรงบันดาลใจในการถ่ายทอด
 ดร.พจน์บอกอีกว่า จากประสบการณ์ของกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ด้วยการทำสารคดีและลงพื้นที่เพื่อจัดทำสื่อเฉลิมพระเกียรติและถ่ายทอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ หลายวาระ หลายเรื่องเป็นเวลากว่าสิบปีที่ผ่านมา ได้พบเห็นผู้คนจำนวนมาก ที่ผ่านพ้นความยากลำบากและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากงานที่ทั้งสองพระองค์ทรงทำมาตลอดอย่างยาวนาน บุคคลต่างๆ ในทุกภาคของประเทศ ต่างพูดถึงพระองค์ท่านอย่างเทิดทูนและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ หลายคนกล้านำคำแห่งความปิติไว้ไม่อยู่ เพียงแค่เอ่ยถึงพระองค์ท่าน คณะทำงาน จึงได้กำหนดหลักกรอบ แนวคิด มากำหนดเป็นโครงเรื่อง ในการเผยแพร่เรื่องราวการทรงงานของพระองค์ท่านผ่านผู้คนเหล่านั้น

ภาพยนตร์สารคดีเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

“ พระราชจริยวัตรเหล่านี้เอง ทำให้เกิดเป็นโครงการพัฒนาต่างๆ ขึ้นมากมาย พระราชกรณียกิจและโครงการพัฒนาทั้งหลาย จึงเปรียบเหมือนรากแก้วของต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแรง ได้ถูกรดน้ำบำรุงดินด้วย “ความรัก” มหาหลายสิบปี ไม่น่าแปลกใจเลยที่ถึงเวลานี้ นับร้อยโครงการตามพระราชดำริ ได้ออกดอกผลให้ “ประชาชนของพระองค์” ได้เก็บเกี่ยวประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเข้มแข็ง

ภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

ถ่ายทอดพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ ใ้คนไทยได้ชื่นชม

“การถ่ายทอดเรื่องราวพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ครั้งนี้ คณะทำงาน จึงได้คัดเลือกเรื่องราวที่พระองค์ท่านทรงทำ ทั้งยังส่งผลกระทบต่อชนชั้นอันยิ่งใหญ่ต่อชาวบ้านเล็ก ๆ ต่อระบบนิเวศและการอนุรักษ์ธรรมชาติ และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างที่คุณไทยน้อยคนนักที่จะรู้เรื่องราวอันน่าสนใจเหล่านี้ ทำให้เห็นว่า พระองค์ทรงห่วงใยต่อพสกนิกรของพระองค์ แม้เป็นเพียงคนธรรมดาที่อยู่ห่างไกล พระองค์ก็ไม่เคยทอดทิ้ง ไม่เพียงสร้างคุณภาพชีวิตกับพวกเขา แต่เป็นความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความยั่งยืนของแหล่งอาหาร”

เรื่องราวที่นำเสนอในภาพยนตร์
 ประธานคณะทำงานกล่าวต่อไปว่าแต่ละเรื่อง แต่ละพื้นที่ พระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนินไปด้วยความยากลำบาก โดยเฉพาะการเดินทางเมื่อหลายสิบปีก่อนนับตั้งแต่บ้านห้วยมงคลบ้านเขาเต่า หัวหิน ที่เป็นเสมือนชุมชนที่ถูกตัดขาดจากโลกภายนอกในอดีต ชาวบ้านหลายคนตื่นตื่นใจและประทับใจว่า พระองค์ทรงอุตสาหะเสด็จฯ เข้าไปได้อย่างไร หมู่บ้านส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลความเจริญอย่างมาก เรียกได้ว่ากันดารได้เลย แต่พระองค์ก็เสด็จฯไป เสด็จฯข้ามภูเขา ข้ามป่าเพื่อทรงบอกให้ชาวบ้านช่วยกันอนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีครอยอินทนนท์ ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ ให้ฟื้นกลับคืนมาได้ พระองค์ท่านได้สร้างแรงบันดาลใจให้กับชาวบ้านหลายคน ให้หันมาอนุรักษ์ป่าและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างพอเพียงและยั่งยืน อย่างพื้นที่บ้านเนินอัมมัง ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นป่าพุ่ม ไม้พุ่มป่า ไม้ผืนดิน มีแต่น้ำ ชาวบ้านยากจน แทบไม่มีอะไรจะกิน พระองค์เสด็จฯเข้าไปทรงหยิบน้ำในโอกาสให้พวกเขาจากไม่มีน้ำดื่ม พระองค์ทรงให้คนไปสอนการทอดผ้า

และพวกเขาเหล่านั้นรู้สึกได้เอง โดยไม่ต้องมีใครไปบอกกล่าวว่าพวกเขาจงรักภักดีพระราชินีของพวกเขาแค่ไหน”

วิธีการนำเสนอ
 ดร.พจน์พูดถึงการนำเสนอในแต่ละเรื่องว่ามีความยาวเรื่องละ 30 นาที เป็นการนำเสนอทั้ง 2 รูปแบบ นั่นคือส่วนที่เป็นภาพยนตร์สารคดี และรูปแบบภาพยนตร์ที่มีการถ่ายทอดเรื่องราวบทบาทให้เกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น จากเรื่องราวและสถานที่จริง โดยทำงานร่วมกับทีมงานถ่ายทำพาโนรามา เวิลด์ไวด์ เช่น ในภาคใต้ได้เล่าเรื่องราวผ่านการเดินทางของนักดนตรี ที่ได้พบเสียงแห่งความหวัง เสียงแห่งความอุดมสมบูรณ์ของทุ่งนา ทุ่งทะเล เสียงแห่งวัฒนธรรม ความมั่นคง หรือพลังแห่งความรัก ที่นำพาความสำเร็จที่ทำให้คนอยู่ร่วมกับธรรมชาติ อยู่ร่วมกันมีความสามัคคีที่เป็นสุขและสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน ขณะที่ในภาคเหนือ นำเสนอความงามของพื้นที่และความรักของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่มีต่อป่าไม้ ป่าต้นน้ำ ต่อดูแลของพระองค์โดยไม่เลือกหมู่เหล่า ความรักต่อผืนแผ่นดินไทย ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ที่ส่ง

เสด็จฯไปทรงให้กำลังใจ ทรงสอน ทรงฝึกอาชีพ ทรงงานให้ชาวบ้านทำ ทรงเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ทรงหยิบน้ำในโอกาส โอกาสที่พวกเขาไม่เคยได้รับจากใครมาก่อน โอกาสและทางเลือกในการดำรงชีวิต อย่างยั่งยืน อย่างพอเพียง และที่สำคัญโอกาสในการได้รู้คุณค่าในตัวเองมากขึ้น เป็นมนุษย์ ที่พวกเขาภูมิใจในตัวเองมากขึ้น ทำให้พวกเขายืนหยัดด้วยขาตนเองได้อย่างเต็มภาคภูมิ จึงเชื่อเหลือเกินว่าจะเป็นภาพยนตร์สารคดีที่น่าชม ด้วยความซาบซึ้ง ที่รับรู้เรื่องราวที่น่าสนใจ”

การเผยแพร่ภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ
 ดร.พจน์เล่าด้วยสีหน้าเป็นสุขว่าก่อนที่มีการเผยแพร่ทั่วประเทศนั้น พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาดู ได้เสด็จทรงเป็นประธาน ในการฉายภาพยนตร์ในรอบปฐมทัศน์ วันที่ 5 สิงหาคม 2557 ณ โรงภาพยนตร์สยามภาวลัย รอยัลแกรนด์เธียเตอร์ สยามพารากอน ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมชมภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ ประกอบด้วย องคมนตรี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ปลัดกระทรวง ผู้บริหารจากภาครัฐ-เอกชน ครู อาจารย์ นักเรียน

“ข้าวสังข์หยดของพ่อพลูที่เกือบสูญพันธุ์ หากไม่ใคร่ทรงช่วยเหลือ ชาวพันธุ์พื้นเมืองก็ต้อสูญหายไปตามกระแสสังคมเมือง กลับมามีคุณค่าเป็นที่รู้จักที่หมู่บ้านแม่หม้าย รอดต้นบาตจุนราธิวาส ทรงจัดหาที่ดิน บ้านเรือนมอบให้ทั้งที่อยู่ อาชีพ และคำสอนให้คนลูกขยันหมั่นอดออม ก้าวพ้นความเจ็บปวด ช่วยเหลือดูแลกันและกัน ในภาคอีสานทรงดูแลพื้นที่เกษตรกรรมให้แก่หมู่บ้านพัฒนาอาชีพจนเป็นโครงการศิลปาชีพขึ้น เพื่อช่วยชาวบ้านให้การศึกษาลูกหลานชาวไร่ชาวนาน่าภูมิใจปัญญาพื้นบ้านมาสร้างสรรคงานจนกลายเป็นศิลปะของแผ่นดิน จากโครงการพระราชดำริจำนวนมากมายของพระองค์ท่าน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากมาย มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ผลให้ราษฎรในพื้นที่ภาคเหนือ มีอาชีพ มีรายได้ มีความสามัคคี พึ่งพาตนเองได้ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และมีความสุขอย่างยั่งยืนร่วมกับป่าไม้ และธรรมชาติ จนส่งผลประโยชน์ถึงราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ภาคกลางได้มีน้ำทำการเกษตร มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นไปด้วย จนกลายมาเป็นชื่อตอนสั้นๆ แต่กินใจว่า “ด้วยรัก” จะทำให้เราเข้าใจความหมายของคำว่า ป่าสร้างคน คนสร้างป่า คน น้ำ ป่า ต่างต้องพึ่งพากัน งานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงให้คนอยู่ร่วมกับป่า โดยสร้างป่าให้แข็งแรง คนก็จะแข็งแรง

“ตลอดระยะเวลาหลายสิบปี ที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปทั่วทุกพื้นที่ของประเทศไทย เพื่อเข้าเยี่ยมเยียนประชาชนถึงบ้านของพวกเขา

นักศึกษาจากสถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน และบอกถึงท้ายว่า การเผยแพร่ ได้มีการจัดฉายพร้อมการแสดงพิเศษในวันที่ 10-11 สิงหาคม 2557 ณ ลานพระราชวังดุสิต การฉายทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ 12-15 สิงหาคม และสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลและเคเบิลทีวีต่างๆ ตลอดจนแต่ละจังหวัดได้มีการจัดฉายให้ประชาชนได้รับชมด้วย ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีมาก

สำหรับผู้ที่พลาดการรับชม หรือต้องการรับชมอีกครั้งสามารถชมออนไลน์ผ่านทาง YouTube ช่อง The National Identity Office หรือติดต่อได้ที่ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี